

Notat

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Modtager(e):

Ministeren

Kommenteret høringsnotat

Udkast til forslag til lov om ændring af SU-loven og lov om specialpædagogisk støtte til videregående uddannelser (Uddannelsesstøtte til uddannelse i udlandet m.v.)

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser har den 20. december 2013 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner og organisationer. Herudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 27. juni 2014 er der indkommet 13 hørings svar, hvoraf fire indeholder væsentlige bemærkninger.

I dette notat gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget og de ændringer, der er foretaget i lovudkastet.

Overordnede bemærkninger:

Der udtrykkes generelt tilfredshed med den tekniske nyaffattelse af SU-lovens kapitel 1, der skal medvirke til at overskueliggøre reglerne om, hvilke uddannelsessøgende, der har ret til SU. Endvidere udtrykker **Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger** tilfredshed med, at der med lovudkastet skabes mulighed for alene at fastsætte regler om SU til udenlandske statsborgere i SU-bekendtgørelsen, så reglerne hurtigere kan justeres, hvis det viser sig nødvendigt. **Dansk Industri** finder det desuden vigtigt fremover at være opmærksom på, om de nationale danske regler til SU er udformet hensigtsmæssigt for at kunne understøtte, at der uddannes talentfulde unge med tilknytning til Danmark.

Særlige bemærkninger:

1. Tilknytningskrav ved støtte til uddannelse i udlandet

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger bemærker, at det kan overvejes, om lovudkastets bemærkninger om grænsegængerens familiemedlemmers ret til SU har støtte i EU-lovgivningens praksis, herunder om kravet kan støttes på dommen i C-20/12, Giersch.

Danske Studerendes fællesråd (DSF) påpeger, at det af hensyn til gennemsligtigheden er vigtigt, at Styrelsen for Videregående Uddannelser offentliggør sin prak-

31. januar 2014

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

Slotsholmsgade 10

Post Postboks 2135

1015 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post fivu@fivu.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 13/031930-36

sis vedrørende tildeling af SU til uddannelse i udlandet til uddannelsessøgende, der opfylder et eller flere af de nye tilknytningskriterier, herunder hvad der menes med "i en betydelig periode". DSF understreger desuden, at såfremt ændringerne medfører merudgifter ud over de 40 mio. kr., bør merudgiften finansieres ved at tilføre flere midler til den samlede ramme.

Endelig peger **Københavns Universitet** på, at det må være en fejl, at bemærkningerne kan læses som om ikke erhvervsaktive uddannelsessøgende, der har fået SU i Danmark efter 5 års ophold, ikke behøver opfylde betingelserne på ny, hvis de efter mere end 2 års ophold i udlandet genoptager den tidligere SU-berettigende uddannelse i Danmark.

Ministerens kommentarer

Bemærkningerne til lovudkastet er justeret, så det tydeligt fremgår, at det netop er på baggrund af konkrete formuleringer i præmisserne i Giersch-dommen, at det er hensigten at fastsætte regler om, at uddannelsessøgende, der forsørges af grænssegængere, kan få SU til uddannelse i et andet EU-medlemsland, hvis grænssegængerens som udgangspunkt har arbejdet i Danmark i mindst 5 år.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Udviklingen i antallet af studerende, der modtager SU til uddannelse i udlandet som følge af EU-reglerne, vil indgå i den aftalte, årlige status til SU-forligskredsen, jf. Reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse. Det bemærkes endvidere, at udgifter til SU mv. ikke er rammestyreret, men placeret på lovbundne, aktivitetsstyrte bevillinger under det statslige delloft for indkomstoverførsler.

Der er med de nye tilknytningskrav tale om rent skønsmæssige afgørelser om, hvem der vil få ret til SU til uddannelse i udlandet. Af hensyn til de uddannelsessøgendes retssikkerhed er det naturligvis afgørende, at praksis er tilgængelig for borgerne og beskrevet på en sådan måde, at det er muligt for den enkelte borger at vurdere, om det vil være relevant at søge om SU til uddannelse i udlandet.

Bemærkningerne til lovudkastet er justeret, så det fremgår, at ikke erhvervsaktive uddannelsessøgende, der har fået SU efter 5 års ophold i Danmark, efter mere end 2 års ophold i udlandet skal opfylde støttebetingelserne på ny, uanset om den uddannelsessøgende genoptager den tidligere støtteberettigende uddannelse i Danmark. Dette svarer til gældende ret.

2. Nyaffattelse af SU-lovens kapitel 1, herunder regler om studieaktivitet

DSF har i sit høringssvar en række bemærkninger til de regler, der foreslås fastsat med hjemmel i SU-lovens nye § 2, stk. 2, der er en teknisk nyaffattelse af den gældende § 2, stk. 9, hvorefter der blandt andet fastsættes regler om studieaktivitet.

I beskrivelsen af de regler, som der på baggrund af SU-reformen forventes fastsat fra 2016, foreslår DSF, at det uddybes, at den uddannelsessøgende betragtes som studieinaktiv, hvis denne er mere end 6 måneder forsinket.

DSF foreslår endvidere, at muligheden for at få tillæg af klip ved forsinkelse som følge af deltagelse i rådsarbejde udvides til også at omfatte studentersocialt arbejde.

Endelig foreslår DSF, at der med tildeling af tillægsklip for uddannelsessøgende, der er forsinket i uddannelsen, følger en tilsvarende dispensation fra reglerne om studieaktivitet og automatisk tilmelding til eksamen. I tilknytning hertil foreslår DSF, at kompetencen til at træffe afgørelse om dispensation fra reglerne om studieaktivitet placeres i studienævnene, der vurderes at være mest kompetent til at træffe afgørelse om den uddannelsessøgendes faglige elementer, herunder dispensation til at være mere end 6 måneder forsinket.

Ministerens kommentarer

De nye regler om seks måneders forsinkelse træder først i kraft den 1. juli 2016. I forbindelse med den konkrete udmøntning af reglen vil der blive set på, hvordan reglen implementeres mest hensigtsmæssigt.

SU-bekendtgørelsens regler om tillæg af klip i forbindelse med sygdom, rådsarbejde m.v. er hjemlet i SU-lovens § 19, der ikke ændres ved dette lovudkast. Det skal dog bemærkes, at uddannelsessøgende ved videregående uddannelser allerede har mulighed for at få op til 12 tillægsklip, hvis de bliver forsinket på grund af arbejde med de studerendes sociale eller uddannelsesmæssige forhold. Vurderingen er altid konkret, og de studerende skal kunne dokumentere, at arbejdet har haft et omfang, der begrundes forsinkelsen.

DSF's bemærkninger, om dispensation fra reglerne om studieaktivitet og automatisk tilmelding til eksamen og om kompetencen vedrørende afgørelse om dispensation fra disse regler, vedrører ikke SU-loven men ændringer i uddannelseslovgivningen, der følger af studiefremdriftspakken, og de er derfor ikke relevante i forbindelse med det lovudkast, der har været sendt i høring.

3. Ophør af udbetaling af SU, hvis ændring sker den første i måneden

Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger finder den foreslående ændring af SU-lovens § 38 c, overflødig, idet reglen alene fastslår, at udbetaling af SU følger retten til SU. Nævnet foreslår i stedet at fastsætte regler med hjemmel i den nye § 2, stk. 2, der uddyber, under hvilke betingelser indskrivning på uddannelsesforløb anses for ophørt.

Uddannelsesministerens kommentarer

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget har det gennem mange år været praksis, at det alene er dateringen den 1. i måneden af en ændring, der gør, at den studerende ikke har ret til SU (f.eks. en udmeldelse fra uddannelsesinstitutionen), og at der ikke udbetales SU for den måned.

Det er afgørende for ministeriet, at denne praksis kan videreføres, og at der ikke skal foretages en vurdering af, om den uddannelsessøgende har eller ville kunne have opfyldt støttebetingelserne inden udgangen af den 1. i måneden, så ændringen reelt først får effekt fra den 2. i måneden. På den baggrund vurderes det relevant fremover at fastsætte reglen om ophør af støtte ved lov og ikke som hidtil ved bekendtgørelse. Lovudkastet er justeret, så dette fremstår mere klart af såvel lovtæst som bemærkninger.

4. Tekniske justeringer af lovudkastet, som ikke følger direkte af høringen

SU-lovens § 29, stk. 3, indeholder bestemmelser om, at SU kan kræves betalt tilbage før den endelige tildeling, hvis der er udbetalt SU for måneder, hvor den uddannelsessøgende ikke opfylder støttebetingelserne. Lovudkastet er ændret, så det foreslås, at bestemmelsen ændres, så der gives en utvetydig hjemmel til at rejse krav om tilbagebetaling af SU, hvis den uddannelsessøgende har fået udbetalt SU-lån i strid med bestemmelsen i § 38 c, stk. 3, hvorefter den uddannelsessøgende ikke har adgang til udbetaling af SU-lån, der er frigivet til disposition, i perioder hvor den uddannelsessøgende har orlov fra uddannelsen, ikke er studieaktiv eller ikke er indskrevet på og gennemgår en uddannelse, der giver ret til uddannelsesstøtte.

Lovudkastet er ændret, så de to steder i SU-loven, hvor der henvises til "lov om renter ved forsinket betaling", forslås ændret til "renteloven", idet lovens officielle titel siden den 1. marts 2013 har været "Lov om renter og andre forhold ved forsinket betaling (renteloven)". Med en parentetisk titel er det ikke nødvendigt at henvise til den fulde titel men alene til den titel, der fremgår af parenteser.